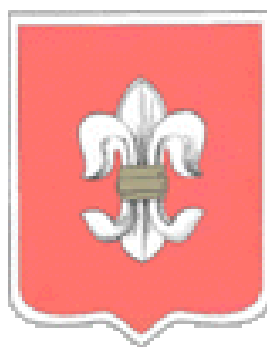

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki***

tel./fax. (87) 5685 046

e-mail: gops_raczki@op.pl

GOPS.411.16.2017

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RACZKACH ZA 2016 ROK***

Raczki, luty 2017r.

*Sporządziła:
Justyna Sadowska – Kurzyna – kierownik GOPS w Raczkach*

Spis treści

I	Organizacja działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	2
	1.Podstawowe akty prawne.....	2
	2.Najważniejsze z realizowanych działań	3
II	Plan i wykonanie budżetu w 2016r.	5
III	Struktura organizacyjna GOPS.....	5
	1.Struktura zatrudnienia.....	5
	2.Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników	6
	3.Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka (bez uwzględnienia wydatków przeznaczonych na wypłatę świadczeń)	7
IV	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	9
	1.Zasiłki i pomoc w naturze	10
	2.Uслуги opiekuńcze.....	12
	3.Domy pomocy społecznej.....	12
	4.Program wieloletnie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	14
	5.Schronienie.....	16
	6.Praca socjalna	17
V	Pozostała działalność.....	19
	1.Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	19
	2.Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	19
	3.Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	21
	4.Realizacja zadań z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	22
VI	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych	23
VII	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami	25
VIII	Realizacja zadań z zakresu Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	30
	1.Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego	30
	2.Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	31
IX	Realizacja zadań w ramach ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	31
X	Realizacja zadań z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci	32
XI	Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.....	34
XII	Realizacja projektu socjalnego „Włącz myślenie zanim klikniesz”	35
XIII	Podsumowanie i potrzeby Ośrodka	35
XIV	Wykaz tabel	39

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawowe akty prawne

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach określają ustawy, akty wykonawcze do ustaw oraz Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący Załącznik do Uchwały Nr XXVI/156/13 Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2013r. poz. 3257) z późniejszymi zmianami.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające przede wszystkim bezpośrednio z ustaw:

- o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2016r, poz. 930 z późn. zm.),
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 1793 późn. zm.),
- o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2016r. poz. 963 z późn. zm.),
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tj. Dz. U. z 2015r, poz. 1390),
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.),
- o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 18),
- o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 1518 z późn. zm.),
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (t.j.Dz.U.2016r. poz. 169 z późn. zm.),
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2016 poz. 162 z późn. zm.),
- o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2016r. poz. 785 z późn. zm.)
- o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016r. poz. 195 z późn. zm.)

oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

Ponadto kierunki działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej określa przyjęta przez Radę Gminy Raczki w dniu 18 czerwca 2007r. Uchwała Nr VIII/40/07 dot. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raczki na lata 2007-2017. Określono w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom naszej gminy, opisano w niej również działania mające służyć poprawie warunków zaspokajania potrzeb poprzez wybrane kategorie osób i rodzin. Nadrzędnym celem strategii jest uczynienie pomocy społecznej w gminie Raczki skutecznym systemem wsparcia swoich mieszkańców, poprzez rozwiązywanie problemów społecznych, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich.

Główne cele strategiczne określają co zamierzano osiągnąć i do czego przyczyniają się opisane osiągnięcia. W ramach strategii zostało wyznaczonych 6 celów strategicznych jak niżej:

1. Cel Strategiczny – Integracja z lokalną społecznością osób ubogich oraz osób zagrożonych marginalizacją społeczną.
2. Cel Strategiczny - Budowa systemu wspierającego rodzinę.
3. Cel Strategiczny – Redukowanie bezrobocia i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia.
4. Cel Strategiczny – Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Cel Strategiczny – Rozwój aktywności obywatelskiej.

6. Cel strategiczny – Osoby niepełnosprawne oraz starsze aktywnymi uczestnikami życia społecznego.

2. Najważniejsze z realizowanych zadań

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Prawo do świadczeń przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł (tzw. „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej”);
2. osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 514 zł (tzw. „kryterium dochodowe na osobę w rodzinie”).

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2015 roku - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 1058).

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu (art.7):

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy - niezależnie od formy - jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Pomoc społeczna może zostać udzielona z urzędu, jednak przeprowadzenie wywiadu środowiskowego zazwyczaj poprzedzone jest podaniem wnioskodawcy o pomoc,

do podania zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej powinny zostać załączone dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i osobistą rodziny.

Podstawowym celem działania Ośrodka, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstawania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż wymienione w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. **Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.** Powinno zmusić to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. Poniżej przedstawiono najważniejsze z zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 roku:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej tj. zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomocy usługowej,
- realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” tj. dożywianie dzieci oraz osób i rodzin, które własnymi staraniami nie mogą go sobie zapewnić,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej,
- praca socjalna,
- podejmowanie działań w przypadku rodziny doświadczającej przemocy,
- obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczeki,
- udzielanie mieszkańcom informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- kierowanie osób tego wymagających do ośrodków wsparcia,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb - realizacja lokalnych programów z zakresu pomocy społecznej na rzecz ograniczania i rozwiązywania występujących problemów społecznych,
- sporządzanie sprawozdawczości.

Działania podejmowane przez GOPS zostały uszczegółowione w dalszych rozdziałach.

II PLAN I WYKONANIE BUDŻETU W 2016 ROKU

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 r. zamknęły się w łącznej kwocie 6.666.302,36 zł.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2016 r.

Rozdział	Nazwa	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
85202	Domy Pomocy Społecznej	262 491	260 831,09	99,37
85204	Rodziny zastępcze	1000	350,00	35,00
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	0	0	0
85206	Wspieranie rodziny	28 726	21 353,10	74,33
85211	Świadczenie wychowawcze	3 570 253	3 557 282,18	99,64
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 158 681	2 109 367,74	97,72
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	12 611	12 306,14	97,58
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	7 550	7 421,24	98,29
85214	Zasiłki i pomoc w naturze / świadczenia	92 000	81 122,15	88,18
85215	Dodatki mieszkaniowe	20 000	17 804,13	89,02
85215	Dodatek energetyczny	0	0	0
85216	Zasiłki stałe	84 600	83 062,23	98,18
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	411 793	398 598,27	96,80
85228	Usługi opiekuńcze	47 905	42 813,48	89,37
85295	Pozostała działalność/Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	89 250	72 371,00	81,09
85295	Pozostała działalność /Karta Dużej Rodziny/	304,09	225,12	74,03
85295	Pozostała działalność /Schronienie/	3 000	1 394,49	46,48
Ogółem		6 790 164,09	6 666 302,36	98,18

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

III STRUKTURA ORGANIZACYJNA GOPS

1. Struktura zatrudnienia

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 33/16 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 31 grudnia 2016r.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach wg stanu na dzień 31.12.2016r. zatrudnionych było:

1) 12 osób, w tym:

- pracownicy socjalni – 2 etaty,

- specjalista pracy socjalnej – 1 etat,
- opiekunka – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
- starszy referent ds. świadczeń wychowawczych – 1 etat,
- kierownik - 1 etat,
- główny księgowy – 1/2 etatu,
- asystent rodziny – ½ etatu;

2) jedna umowa zlecenie - osoba sprzątająca;

3) jedna umowa o świadczenie usług – informatyk.

2. Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników

Wśród 12 osób zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej 9 posiada wykształcenie wyższe, w tym 5 osób posiada ukończone studia podyplomowe. Ponadto 1 pracownik jest w trakcie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy.

Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników. W 2016 r. 8 pracowników brało udział w 15 szkoleniach, kursach, warsztatach, seminariach i konferencjach o zróżnicowanej tematyce:

- Pierwsza pomoc emocjonalna w sytuacjach kryzysowych związanych z dziećmi
- Pierwsza pomoc emocjonalna w sytuacjach kryzysowych
- Pierwsza pomoc emocjonalna w sytuacjach kryzysowych cz. II - Praca z osobą z zaburzeniami psychicznymi
- Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej oraz finansowanie pobytu w praktyce – aktualności 2017
- Praca z trudnym klientem w pomocy społecznej
- Procedura kierowania do Domu Pomocy Społecznej w praktyce
- Ustawa o Pomocy Społecznej – Nowelizacje – Aktualne problemy
- Świadczenia Rodzinne 2016 – Nowelizacje
- Świadczenia Rodzinne – Aktualne Problemy
- Świadczenia Wychowawcze „500 plus” - Nowa Ustawa
- Interaktywny Płatnik ZUS
- Zmiana Ustawy o Zamówieniach Publicznych 2016
- Prawo Pracy 2016
- Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach dodatków energetycznych i dodatków mieszkaniowych wg stanu na dzień 1 czerwca 2016 r.
- Podatki 2017

Zróżnicowana tematyka szkoleń, oprócz pogłębiania umiejętności zawodowych, pozwoliła na rozwój osobisty pracowników.

3. Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka (bez uwzględnienia wydatków poniesionych na wypłatę świadczeń)

Wydatki związane z utrzymaniem GOPS przedstawiają poniższe tabele

Tabela nr 2. Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85206	3020	Wydatki osobowe	120,00	41,40	78,60
	4010	Wynagrodzenie osobowe	17 000,00	14 516,82	2 483,18
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 122,00	1 036,75	85,25
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	5 940,00	2 714,21	3 225,79
	4120	Składki na fundusz pracy	790,00	282,25	507,75
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	300,00	0	300,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	0	60,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	2 000,00	1 869,12	130,88
	4440	Odpis na ZFŚS	1 094,00	592,55	501,45
	4700	Szkolenia	300,00	300,00	0
		Razem	28 726,00	21 353,10	7 372,90

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 3. Rozdział 85211 – Świadczenie wychowawcze

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85211	3020	Wydatki osobowe	125,00	124,20	0,80
	4010	Wynagrodzenie osobowe	38 725,00	38 650,00	75,00
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	6 881,00	6 700,06	180,94
	4120	Składki na fundusz pracy	911,00	891,82	19,18
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13 881,00	13 881,00	0
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	<i>x</i>	<i>1 441,00</i>	<i>x</i>
		<i>materiały biurowe</i>	<i>x</i>	<i>1 760,10</i>	<i>x</i>
		<i>urządzenia biurowe (myszka, dziurkacze, kalkulator itp.)</i>	<i>x</i>	<i>9 282,54</i>	<i>x</i>
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	<i>x</i>	<i>651,00</i>	<i>x</i>
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	<i>x</i>	<i>341,20</i>	<i>x</i>
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	<i>x</i>	<i>274,86</i>	<i>x</i>
		<i>środki czystości</i>	<i>x</i>	<i>130,30</i>	<i>x</i>
85212	4260	Zakup energii elektrycznej	0	0	0
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	60,00	0
	4300	Zakup usług pozostałych	5 050,00	5 050,00	0
		<i>w tym:</i>			
		<i>provizja bankowa</i>	<i>x</i>	<i>2 640,10</i>	<i>x</i>
		<i>usługi pocztowe</i>	<i>x</i>	<i>969,50</i>	<i>x</i>
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów do obsługi świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego)</i>	<i>x</i>	<i>1 440,40</i>	<i>x</i>
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 950,00	1 092,81	857,19
	4410	Podróże służbowe krajowe	400,00	309,24	90,76
	4440	Odpis na ZFŚS	821,00	820,45	0,55
	4700	Szkolenia	1 200,00	738,00	462,00
		Razem	70 004,00	68 317,58	1 686,42

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 4. Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85212	3020	Wydatki osobowe	500,00	248,40	251,60
	4010	Wynagrodzenie osobowe	77 242,00	66 588,66	10 653,34
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 585,00	5 584,80	0,20
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	11 666,00	11 383,18	282,82
	4120	Składki na fundusz pracy	2 200,00	1 862,11	337,89
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych (sprzątanie GOPS)	8 760,00	7 620,00	1 140,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 500,00	3 865,29	634,71
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	x	782,00	x
		<i>materiały biurowe</i>	x	90,00	x
		<i>urządzenia biurowe (myszka, dziurkacze, kalkulator itp.)</i>	x	246,00	x
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	x	545,62	x
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	x	685,00	x
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	x	1 026,87	x
		<i>środki czystości</i>	x	389,80	x
		<i>woda</i>	x	120,00	x
85212	4260	Zakup energii elektrycznej	600,00	450,45	149,55
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	0	60,00
	4300	Zakup usług pozostałych	11 820,00	10 086,21	1 733,79
		<i>w tym:</i>			
		<i>prowizja bankowa</i>	x	4 771,31	x
		<i>usługi pocztowe</i>	x	3 802,12	x
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów do obsługi świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego)</i>	x	1 512,78	x
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 100,00	1 671,20	428,80
	4410	Podróże służbowe krajowe	300,00	230,68	69,32
	4430	Różne opłaty i składki (koszty egzekucyjne)	592,00	0	592,00
	4440	Odpis na ZFŚS	1 641,00	1 640,90	0,10
	4700	Szkolenia	1 500,00	1 067,00	433,00
		Razem	129 066,00	112 298,88	16 767,12

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 5. Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85219	3020	Wydatki osobowe	1 350,00	1 346,10	3,90
	4010	Wynagrodzenie osobowe	284 331,00	278 649,60	5 681,40
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	19 096,00	19 095,48	0,52
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	53 471,00	49 283,99	4 187,01
	4120	Składki na fundusz pracy	4 092,00	3 651,36	440,64
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych	100,00	0	100,00
	4210	Zakup materiałów	11 500,00	11 270,99	229,01
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	x	2 721,00	x
		<i>materiały biurowe</i>	x	3 827,00	x

		urządzenia biurowe (dziurkacze, zszywacz itp.)	x	2 124,78	x
		drukarka		700,00	x
		druki (wywiady i inne)	x	142,00	x
		prenumerata czasopism specjalistycznych	x	342,00	x
		zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa	x	782,00	x
		środki czystości	x	632,21	x
85219	4260	Zakup energii elektrycznej	1 700,00	1 419,22	280,78
	4280	Zakup usług zdrowotnych	200,00	110,00	90,00
	4300	Zakup usług pozostałych	19 714,00	19 710,75	3,25
		w tym:			
		prowizja bankowa	x	3 921,21	x
		usługi pocztowe	x	2 599,84	x
		różne opłaty i składki (licencje programów: księgowego, do obsługi dodatków mieszkaniowych oraz programu z aktami prawnymi Lex)	x	5 289,70	x
		usługi BHP	x	1 500,00	x
		usługi informatyczne w GOPS)	x	6 400,00	x
85219	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 920,00	1 659,21	260,79
	4410	Podróże służbowe krajowe (w tym: wyjazdy w teren pracowników socjalnych)	4 640,00	3 572,10	1 067,90
	4430	Różne opłaty i składki (ubezpieczenie sprzętu)	200,00	22,62	177,38
	4440	Odpis na ZFŚS	6 800,00	6 381,26	418,74
	4480	Podatek od nieruchomości	429,00	429,00	0,00
	4520	Opłaty na rzecz JST	250,00	192,00	58,00
	4700	Szkolenia	2 000,00	1 804,59	195,41
		Razem	411 793,00	398 598,27	13 194,73

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 6. Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85228	3020	Wydatki osobowe	1 200,00	886,60	313,40
	4010	Wynagrodzenie osobowe	34 300,00	32 174,74	2 125,26
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 400,00	2 354,42	45,58
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	7 000,00	5 715,11	1 284,89
	4120	Składki na fundusz pracy	1 220,00	421,94	798,06
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	30,00	30,00
	4440	Odpis na ZFŚS	1 725,00	1 230,67	494,33
		Razem	47 905,00	42 813,48	5 091,52

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

IV ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. Gminę Raczki zamieszkiwało 6.180 mieszkańców (w tym 6.096 zameldowanych na stałe, 84 z meldunkiem na czas określony). W 2016 roku z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 106 rodzin tj. 321 osób w rodzinie.

W 2016 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 318 wywiadów środowiskowych, rezezuając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Ponadto przeprowadzono

113 wywiadów na rzecz innych jednostek (m.in.: wywiady o dobrowolną alimentację, wywiady kontrolne w rodzinach zastępczych, wywiady umożliwiające skierowanie osób z tut. gminy do ŚDŚ, wywiady na potrzeby PCPR, wywiady oraz aktualizacje wywiadów dot. zasiłków dla opiekuna oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych itp.). Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 41 rodzinom. Wydano 410 decyzji administracyjnych. Ogółem liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie wyniosła 188 (w tym 85 osób z miejscowości Raczek, 103 osób z pozostałych miejscowości), ponadto wydano 1 decyzję odmowną.

1. Zasiłki i pomoc w naturze

ZASIŁEK STAŁY: jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

Tabela nr 7. Zasiłki stałe w 2016 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek stały - ogółem		15	148	83 062,23
w tym dla:	- osoby samotnie gospodarującej	15	148	83 062,23
	- osoby pozostającej w rodzinie	0	0	0

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

SKŁADKA ZDROWOTNA: opłacana jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Tabela nr 8. Składka zdrowotna w 2016 r.

Forma pomocy	Liczba osób, za które opłacano składkę	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały	15	147	7 421,24

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK OKRESOWY: wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia wynosi:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (obecnie – od dnia 1 października 2015r. - 634 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (obecnie – od dnia 1 października 2015r. - 514 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Zasiłek okresowy zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z

innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela nr 9. Zasiłki okresowe w 2016 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Plan	Kwota świadczeń w zł	Wykonanie %
Zasiłek okresowy - ogółem		33	155	62 000	61 704,65	99,52
w tym przyznane z powodu	- bezrobocia	14	81	x	39 420,00	x
	- długotrwałej choroby	9	37	x	13 597,05	x
	- niepełnosprawności	5	22	x	4 198,60	x
	- innych	5	15	x	4 489,00	x

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK CELOWY: jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jest wypłacane ze środków własnych gminy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz, czynsz i itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W ramach świadczeń w naturze kilku rodzinom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci opału na zimę (węgiel).

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. W przypadku tego świadczenia, podobnie jak przy przyznawaniu innych form pomocy pieniężnej należy zgromadzić dokumentację dotyczącą sytuacji finansowej rodziny oraz przeprowadzić wywiad środowiskowy. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W 2016 roku dla 5 rodzin udzielono 6 specjalnych zasiłków celowych (większość w formie finansowej, część w postaci opału - węgiel). Najczęstszym powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała - ciężka choroba jednego z członków rodziny.

Tabela nr 10. Zasiłki celowe w 2016 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Plan	Kwota świadczeń w zł	Wykonanie %
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem		37	55	30 000	19 417,50	64,73
w tym	- zasiłki celowe	25	41	x	9 155,00	x
	- specjalne zasiłki celowe	4	4	x	3 087,50	x
	- pomoc rzeczowa w formie opału	7	9	x	4 175,00	x
	- zasiłek z tyt. zdarzenia losowego	1	1	x	3 000,00	x

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

2. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Uchwałą Nr XXVI/158/13 z dnia 21 sierpnia 2013r. Rada Gminy określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Tabela nr 11. Usługi opiekuńcze w 2016 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Usługi opiekuńcze	7	1 600	42 813,48

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych, zgodnie z ww. Uchwałą, ustala się jako równowartość 1,2% kwoty najniższej emerytury ogłaszanej w formie Komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Monitorze Polskim. Pełen koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych wyglądał następująco:

- od 01.01.2016 r. do 28.02.2016 r. - 8,80 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 880,45 zł),
- od 01.03.2016 r. - 8,83 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 882,56 zł).

Usługami opiekuńczymi w roku 2016r. objęto 7 osób, łącznie w wymiarze 1 600 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 42 813,48 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły opłatę w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Wszystkie osoby objęte usługami ponosiły za nie częściową odpłatność w kwotach od 0,88 zł do 8,83 zł za 1 godzinę usług. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 5 249,64 zł.

Usługi opiekuńcze w roku 2016 świadczone były przez 1 opiekunkę (zatrudnioną na podstawie umowy o pracę na cały etat). Rozliczenie za ww. usługi następuje w oparciu o miesięczną kartę czasu pracy opiekunki, z terminem wpłaty do dnia 25-go każdego m-ca za miesiąc poprzedni, na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach.

W 2016 r. miesięczna wysokość odpłatności osób objętych usługami kształtowała się na poziomie od 10,62 zł, do 291,39 zł miesięcznie.

3. Domy pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej niezbędne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego

funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka;
- 2) małżonek, zstępni (dzieci, wnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (634 zł x 300% = 1.902,00 zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (tj. niższa od kwoty 1.902,00 zł),
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (514 zł x 300% = 1.542,00 zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. niższa od kwoty 1.542,00 zł);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą pełnej opłaty. Wśród 10 osób przebywających w domu pomocy społecznej 5 jest osobami nie posiadającymi wstępnych (rodziców, dziadków), ani zstępnych (dzieci, wnuków), czyli osób zobowiązanych do alimentacji. Cztery osoby posiadają dzieci, jednak ich dochody (znacznie poniżej 300% ww. kryteriów) uniemożliwiają alimentację. Ponadto w DPS przebywa jedno dziecko, jednak dochód rodziców również jest znacznie niższy od 300% ww. kryterium. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. Miesięczny całkowity koszt utrzymania w 2016r. w domach pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy naszej gminy wynosił od 2.656,78 zł (DPS w Giżycku) do 3.850 zł (DPS „Tęczowy Dom” w Ełku). Domy pomocy społecznej w których przebywali mieszkańcy gminy to:

- Dom Pomocy Społecznej „JAWOR” w Jałowie – 1 osoba – data umieszczenia: luty 2006r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej – 1 osoba – data umieszczenia czerwiec 2010r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” w Olecku – 2 osoby - data umieszczenia: listopad 2008r. oraz październik 2016r.
- Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – 1 osoba - data umieszczenia: lipiec 2009r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Tęczowy Dom” w Ełku – 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2008r.,

- Dom Pomocy Społecznej w Giżycku – 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2011r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach – 2 osoby - data umieszczenia: marzec 2013r. oraz grudzień 2014r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Mońkach – 1 osoba - data umieszczenia: kwiecień 2016r.

Tabela nr 12. Domy pomocy społecznej w 2016 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Opłata za DPS	10	108	260 831,09

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Gmina kieruje do DPS osoby, które wymagają całodobowej opieki, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie są wystarczającą formą pomocy. Często osoby kierowane przebywały przed skierowaniem do DPS w szpitalach, hospicjach lub w zakładach opiekuńczo – leczniczych. Ponadto 3 osoby zostały skierowane do DPS wyrokiem Sądu Rodzinnego w Suwałkach, ponieważ pozostawienie ich w miejscu zamieszkania, bez całodobowej opieki było niebezpieczne i zagrażało życiu i zdrowiu.

W 2016 roku w domu pomocy społecznej przebywało 10 mieszkańców naszej gminy (4 kobiety, 5 mężczyzn oraz 1 dziecko) – dwie osoby więcej niż w roku poprzednim (pierwszy mężczyzna: bezdomny, umieszczony w dniu 25.04.2016r. – niepełnosprawny w stopniu znacznym, co powoduje, brak możliwości skierowania do placówki dla bezdomnych; drugi mężczyzna: umieszczony w dniu 17.10.2016r. – przeniesiony bezpośrednio z Zakładu Opieki Długoterminowej, w którym przebywał od września 2014 roku). Wydatki na DPS wyniosły 260.831,09 zł (27.779,10 zł więcej niż w 2015 roku). Wyższe wydatki wynikają z większej ilości osób, ale również z podnoszenia kosztu pobytu w DPS. Na przełomie lutego i marca każdego roku organ prowadzący ustala w formie np. zarządzenia średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca. Podwyżki w skali miesiąca wyniosły od 77 zł do 350 zł.

4. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest na podstawie:

- 1) Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 Monitor Polski poz. 1024);
- 2) Uchwały Nr XXXI/199/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 608);
- 3) Uchwały Nr XXXI/200/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 609);
- 4) Uchwały Nr XXXI/201/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 610).

W ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy (tj. 951 zł – osoby samotnie gospodarujące, 771 zł – na osobę w rodzinie), w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
 - 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. z pomocy w formie posiłku w postaci jednego dania gorącego korzystało 66 dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych, w tym: 64 z jednego dania gorącego (zupa z wkładką), 2 z pełnego obiadu. Z jednego gorącego posiłku dziennie (pełen obiad) skorzystały 3 osoby dorosłe. Koszt jednego posiłku wynosił od 1,70 zł do 9 zł. Ogólny koszt posiłków w 2016r. wyniósł 21.677 zł.

Na terenie gminy Raczkki dożywiane są dzieci z 4 szkół, tj.: Gimnazjum, Szkoły Podstawowej w Raczkach, Szkoły Podstawowej w Jaśkach, Szkoły Podstawowej w Kuriankach oraz Szkoły Podstawowej we Wronowie. Posiłki przygotowywane są przez pracowników kuchni utworzonej przy stołówce w Szkole Podstawowej w Raczkach. Do Sz. P. w Kuriankach i Sz. P. we Wronowie posiłki są dowożone.

Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. W 2016 r. z pomocy w formie dożywiania korzystały dzieci z rodzin, w których kryterium dochodowe nie przekraczało 150% kryterium dochodowego rodziny. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Tabela nr 13. Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2016 r.

Lp.	Punkty wydawania posiłków	Liczba osób	Koszt posiłków w zł
1.	Gimnazjum w Raczkach	13	3 450
2.	Szkoła Podstawowa w Raczkach	34	7 262
4.	Szkoła Podstawowa w Kuriankach	1	302
5.	Szkoła Podstawowa we Wronowie	12	3 320
6.	Szkoła Podstawowa w Cimochach	2	1 068
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w S-ki	3	1 560
9.	Zakład Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku (os. dorosła)	2	3 821
11.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach	1	643
12.	Zespół Szkół Technicznych w Olecku	1	251
OGÓŁEM:		69	21.677

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. z pomocy w ramach ww. programu skorzystało również:

- 49 osoby (liczba osób w tych rodzinach – 157) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 600 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 31.972 zł,
- 15 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 24) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwotach od 100 zł do 300 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 18.722 zł.

W okresie wolnym od nauki, tj. ferii, wakacji Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach również realizuje wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Realizacja ta polega na przyznawaniu zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, ponieważ w tym okresie nie ma możliwości zakupienia posiłków w stołówce szkolnej, a na terenie gminy nie istnieje żaden punkt usług gastronomicznych, w którym można by ewentualnie zakupić posiłki w okresie wolnym od nauki. Ponadto rodzice nie wyrażają chęci dożywiania dzieci w stołówce szkolnej w dniach wolnych od zajęć, w związku z dowozem dzieci z różnych miejscowości, położonych nawet kilkanaście kilometrów od szkoły.

Rodzice, którzy zgłaszają się do Ośrodka o pomoc pieniężną dla dzieci w czasie wolnym od nauki, otrzymują pomoc w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, bądź w postaci produktów żywnościowych. W okresie wolnym od nauki, tj. ferii i wakacji 22 rodzinom przyznano zasiłek na zakup produktów żywnościowych w wysokości od 200 zł do 600 zł. Zasiłek został przyznany, w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby występującej w rodzinie oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Plan w 2016 r. na realizację powyższego Programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniósł ogółem **89.250 zł**, z czego **59.250 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część, czyli **30.000 zł** to środki własne gminy. Środki na realizację powyższego Programu ośrodek pomocy społecznej wykorzystał w 81,09 %, tj. w kwocie **72.371 zł** (w tym 56.671 zł środki zlecone oraz 15.700 środki własne).

5. Schronienie

Zgodnie z art. 48 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osoba lub rodzina ma prawo do schronienia (...), jeżeli jest tego pozbawiona.

W wyniku pożaru, jaki miał miejsce w dniu 11 maja 2016r., rodzina z terenu gminy Raczki straciła dom mieszkalny i została pozbawiona większości podstawowych sprzętów gospodarstwa domowego, rzeczy codziennego użytku oraz dachu nad głową – konieczna była rozbiórka, budynek nie nadawał się do zamieszkania. W związku z powyższym zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej rodzinie przysługiwała pomoc w formie schronienia. Stosownie do normy zawartej w przepisie art. 48 ust. 2 pomoc w postaci schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W związku z powyższym zgodnie z decyzją z dnia 11.05.2016r., znak: GOPS.5112.1.2016 rodzinie przyznano schronienie na czas budowy domu. Ponadto do marca 2016r. jedna osoba z gminy Raczki przebywała w Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR- MARKOT w Garbasiu. GOPS w Raczkach zgodnie z porozumieniem z dnia 1 października 2015r. pokrywał część kosztów pobytu mieszkańca ww. domu.

6. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc finansową, a także bardzo często osób, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tut. ośrodka. Pracownicy socjalni często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych. Obejmowali swoją działalnością rodziny, w których sytuacja finansowa była dobra, a nawet bardzo dobra, jednak konflikty rodzinne, przemoc psychiczna bądź fizyczna, nałogi itp. miały negatywny wpływ na dobro małoletnich dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta przekonaniu, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Niejednokrotnie pracownicy socjalni musieli zaoferować pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu skierowania osób na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, ustalenia prawa do emerytury lub renty.

Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych (pracownik socjalny, starszy pracownik socjalny oraz specjalista pracy socjalnej). Teren gminy został podzielony na trzy rejony opiekuńcze. W przypadku konieczności dojazdu w środowisko po terenie gminy pracownicy poruszają się samochodami prywatnymi, zwrot kosztów następuje na podstawie delegacji. W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku, pracownicy socjalni udzielili 171 rodzinom (tj. 587 osobom w rodzinie) pomocy w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna w 2016 roku świadczona była w następującej formie:

- 1) pomoc w pisaniu pism urzędowych (pomoc w wypełnianiu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności, odwołanie od ustalonego stopnia niepełnosprawności itp.),
- 2) rozeznanie środowiska dot. konieczności przyznania osobom potrzebującym pomocy w formie finansowej, w postaci opału, żywności, dożywiania dzieci w szkole, usług opiekuńczych, bądź innej pomocy z tut. ośrodka,
- 3) informowanie osób z niepełnosprawnością o możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy w Suwałkach (ŚDŚ przy MOPS oraz ŚDŚ „Aktywni Tak Samo”) i Białej Wodzie (Gmina Raczki podpisała porozumienie dot. możliwości kierowania osób z naszej gminy do ww. Domów Samopomocy) oraz do SOW w Lipniaku. W 2016r. z pobytu dziennego w Środowiskowych Domach Samopomocy korzystało 9 osób z Gminy Raczki, w tym w: Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Wodzie, Gmina Suwałki – 4 osoby; Środowiskowym Domu Samopomocy „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach – 1 osoba; Ośrodka Wsparcia w Lipniaku – 3 osób, Środowiskowym Domu Samopomocy w Suwałkach przy MOPS– 1 osoba;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów,
- 5) zaopatrywanie podopiecznych w opał oraz żywność,
- 6) objęcie dożywianiem w szkole dzieci, młodzieży oraz zorganizowanie posiłku dla osób starszych,
- 7) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, działania mediacyjne,
- 8) motywowanie osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- 9) zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, świadczonych przez opiekunki,

- 10) pomoc oraz udzielenie informacji w uzyskaniu świadczenia w formie dodatku mieszkaniowego,
- 11) działania interwencyjne w sytuacji osób czy rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- 12) udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- 13) pomoc w uzyskaniu pomocy materialnej od organizacji pozarządowej,
- 14) pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych,
- 15) pomoc w uzyskaniu schronienia zimą, min. w placówce noclegowej,
- 16) pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych PFRON,
- 17) wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, udzielanie informacji o kompetencjach policji, sądu, prokuratury,
- 18) poradnictwo rodzinne w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych, alkoholowych, przemocy w rodzinie,
- 19) pomoc w umieszczaniu w szpitalu psychiatrycznym - za zgodą lub bez zgody w trybie nagłym,
- 20) pomoc w uzyskaniu porady prawnej,
- 21) kierowanie i motywowanie do uczestnictwa w zajęciach w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- 22) pomoc w formie rzeczowej (zbiórka obuwia i odzieży używanej),
- 23) pomoc w zbiórce rzeczowej dla pogorzalców z terenu gminy,
- 24) kierowanie i motywowanie do udziału w kursach i szkoleniach realizowanych w ramach projektów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach współpracuje z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka tj. z:

- psychologiem, pedagogiem w ramach zespołu interdyscyplinarnego,
- lekarzem rodzinnym oraz pielęgniarką środowiskową,
- policją, prowadzenie wspólnych interwencji,
- ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownik socjalny jest członkiem komisji,
- radnymi i sołtysami – w zakresie rozeznania środowiska, tj. osób i rodzin z terenu gminy wymagających wsparcia tut. ośrodka,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pomoc w wypełnianiu wniosków o rentę, występowanie z wnioskami o wydanie zaświadczeń potwierdzających wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, informacje dot. zasiłków pogrzebowych,
- Szpitalami - współpraca przy przyznawaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Kuratorami sądowymi – wymiana informacji niezbędnych do udzielenia, właściwej i adekwatnej do potrzeb, pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom pozostającym pod kuratelą sądową,

- PCPR w Suwałkach – w zakresie funkcjonowania ZI, rodzin zastępczych z naszego terenu, realizacji wspólnych projektów, poradnictwa, w tym: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień oraz pracowników PCPR.

V POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach, działając z upoważnienia Wójta Gminy Raczki na podstawie art. 54 ww. ustawy w 2015 r. wydał 2 decyzje (dla 2 osób) w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

2. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr VII/33/11 z dnia 18 maja 2011 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. Nadrzędnym celem Programu jest ograniczenie na terenie Gminy Raczki skali problemu, jakim jest przemoc domowa poprzez udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływanie na sprawców przemocy, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie w oparciu o cele szczegółowe.

W dniu 18 maja 2011 r. Rada Gminy Raczki podjęła Uchwałę Nr VII/32/11 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczki został powołany Zarządzeniem Nr 73/11 Wójta Gminy Raczki z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego. Na pierwszym organizacyjnym spotkaniu ZI (01.08.2011r.) został opracowany i przyjęty Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki. Ww. dokument określa cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego, tryb pracy, zasady powoływania i działania grup roboczych, procedury dokumentowania podejmowanych działań oraz wymianę informacji pomiędzy członkami Zespołu/grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny – to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowywania procedur oraz standardów. W jego skład wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują,

podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Raczeki.

Główne cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim przez:

1. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur i standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy – do realizacji przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej na terenie gminy.
4. Monitoring i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez zespół.
5. Edukację społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczeki, którego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczekach, zgodnie z podpisanymi porozumieniami tworzą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczekach,
- 2) Komenda Miejska Policji w Suwałkach – Posterunek Policji w Bakałarzewie,
- 3) Sąd Rejonowy w Suwałkach,
- 4) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczekach,
- 5) Gimnazjum w Raczekach,
- 6) Szkoła Podstawowa w Raczekach,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KORAMED” w Raczekach,
- 8) Stowarzyszenie „Eduikator” w Łomży. Publiczna Szkoła Podstawowa we Wronowie,
- 9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Członkowie Zespołu są zawodowo powiązani z lokalnym środowiskiem i partnerami, mogą szybciej zidentyfikować problem klienta oraz mają wystarczające kompetencje do podjęcia interwencji.

Zespoły Interdyscyplinarne spotykają się w miarę potrzeb lecz nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, posiedzenie ZI zwołuje przewodniczący. Na wniosek każdego z członków koalicji, w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań problemów mogą być powoływane grupy robocze. Spotkania zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy. W

2016r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 4 razy, celem tych spotkań było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto powołano 11 grup roboczych na rzecz pracy z rodzinami, w których dochodzi do przemocy. W okresie od stycznia do grudnia 2016r. grupy robocze spotkały się 45 razy. Celem tych spotkań była próba rozwiązywania występujących w rodzinach problemów, takich jak:

- nadużywanie alkoholu,
- przemoc fizyczna, ekonomiczna oraz psychiczna,
- niezaradność życiowa,
- bezradność wychowawcza,
- inne konflikty rodzinne.

Tabela nr 14. Realizacja procedury "Niebieska Karta" w 2016 r.

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba "Niebieskich Kart" kontynuowanych z poprzedniego roku (wypełnionych przed 2016 r.)		9
Liczba "Niebieskich Kart - A" wypełnionych w 2016 r. przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę	Ogółem:	11
	OPS	2
	GKRPA	0
	Policja	9
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	0
Liczba posiedzeń ZI		4
Liczba posiedzeń GR		45
Liczba Niebieskich Kart C wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	11
	mężczyźni	0
Liczba Niebieskich Kart D wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	1
	mężczyźni	8
Liczba zakończonych przez ZI/ GR procedur "Niebieskie Karty" (spośród wszczętych w 2015r.)	Ogółem	16
	na skutek ustania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	15
	na skutek braku zasadności podejmowania działań	1

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Ponadto w 2016 r. 3 osoby, co do których istniało podejrzenie, że doznają przemocy, przebywały w Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy. Jedna kobieta przebywała od kwietnia do maja 2016 r. w Hostelu w Dowspudzie, prowadzonym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach. Dwie osoby, matka z małoletnim dzieckiem, umieszczona została na okres trzech miesięcy (tj. kwiecień – czerwiec 2016r.) w Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy prowadzonym przez PCPR w Olecku. Ww. osobom udzielono całonocnego schronienia, zapewniono posiłki, doraźną pomoc finansową oraz niezbędną pomoc i wsparcie specjalistyczne.

3. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. Jego

praca koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małe dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2016 roku asystent rodziny pracował z 7 rodzinami, na które składało się 32 osoby, w tym: 11 osób dorosłych i 21 dzieci, od okresu niemowlęctwa do 17 roku życia. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 191 ust. 9 i 10) określa również, że w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina współfinansuje pobyt w pieczy zastępczej każdego dziecka umieszczonego w tej pieczy po 1 stycznia 2012 r. W połowie września 2016r. jedno z dziecko z terenu gminy Raczek zostało umieszczone w rodzinie zastępczej. Opłata gminy z tego tytułu wyniosła 100 zł miesięcznie, tj. 10%. Ogółem w 2016r. opłata gminy wyniosła 350 zł.

4. Realizacja zadań z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach w 2016r. przystąpił do współpracy przy realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ]. Ww. program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. PO PŻ ma za zadanie przyczyniać się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Podprogram 2016

OKRES REALIZACJI PODPROGRAMU: 01.04.2016- 15.07.2017.

OKRES DYSTRYBUCJI ŻYWNOŚCI: sierpień 2016 – czerwiec 2017

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I SPOSÓB KWALIFIKACJI:

1. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej) i których dochód nie przekracza 150% kryterium

dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.: 951 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 771 PLN dla osoby w rodzinie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

2. Sposób kwalifikacji: aby otrzymać paczkę żywnościową trzeba zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej po skierowanie, które musi być wypełnione i podpisane przez pracownika socjalnego a następnie udać się z nim do swojej parafii, gdzie działa Parafialny Zespół Caritas. W 2016r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał osobom potrzebującym skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej, dodatkowo przekazywał OPL (Organizacji Partnerskiej Lokalnej, w przypadku gminy Raczkki jest to Caritas) listy osób zakwalifikowanych do pomocy z POPŻ, pod warunkiem uzyskania zgody tych osób.

ZASADY PRZEKAZYWANIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH:

Dystrybucją oraz wydawaniem pomocy żywnościowej na terenie gminy zajmuje się Caritas. Ośrodek Pomocy Społecznej kwalifikował osoby, którym należy udzielić pomocy żywnościowej. Dodatkowo przed każdym kolejnym transportem żywności pracownicy socjalni, mieli za zadanie poinformować osoby korzystające z programu oraz w miarę potrzeb zorganizować pomoc w rozładunku towaru. Dla osób nie będących w stanie samodzielnie odebrać produktów żywnościowych pracownicy ośrodka dostarczali żywność do domu.

PODSUMOWANIE Podprogramu POPŻ realizowanego w 2016

W ramach POPŻ Podprogram 2016, który był realizowany w okresie wrzesień 2016 – grudzień 2016 do osób potrzebujących trafiły takie produkty jak: mleko, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, olej, herbatniki, konserwy mięsne, makrela w konserwie, gulasz wieprzowy z warzywami, powidła śliwkowe.

W ramach pomocy żywnościowej Caritas w Raczkach wydał produkty żywnościowe o łącznej wadze ponad 5 ton. Były to następujące produkty żywnościowe:

- groszek z marchewką – 536 kg,
- herbatniki – 352 kg,
- olej rzepakowy – 704 kg,
- mleko – 1.584 l,
- koncentrat pomidorowy – 239 kg,
- powidła śliwkowe – 224 kg,
- gulasz wieprzowy – 795 kg,
- filet z makreli – 254 kg,
- szynka drobiowa – 505 kg.

Pomoc żywnościowa trafiła do **62** rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (liczba osób w rodzinach wynosiła blisko 186).

VI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH ORAZ DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 180), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013r. poz. 589).

Tabela nr 15. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2016r.

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan w zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	19	20 000	17804,13	89,02

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych w 2016r. skorzystało 14 rodzin (2 rodzin mniej niż w 2015 r.), wypłacono 143 świadczenia na łączną kwotę 17.804,13 zł. Wydano 22 decyzje, w tym 3 decyzje odmowne.

Tabela nr 16. Dodatki mieszkaniowe za lata 2013-2016 – wyszczególnienie

Wyszczególnienie		2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok		
		Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	
Ogółem (wiersze 2+3+4+5)	1	323	56 898,37	216	31.937,74	178	22.922,47	143	17 804,13	
z tego w zasobie	Spółdzielczym	2	244	42 430,82	156	26.276,46	154	19.169,38	132	14 334,83
	Wspólnot mieszkaniowych	3	79	14 467,55	59	5.101,66	18	3.565,65	11	3 469,30
	Innym	4	0	0	1	559,62	6	187,44	0	0

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

Na pomoc w formie dodatku energetycznego nie wpłynął żaden wniosek. Osoby i rodziny informowane o możliwości skorzystania z dodatku energetycznego nie były zainteresowane skompletowaniem i złożeniem wymaganej dokumentacji, fakt ten mógł wynikać z niskiej wysokości ww. świadczenia (w okresie od 01.05.2015r do 30.04.2016r.: 11,09 zł do 18,48 zł miesięcznie na rodzinę oraz od 01.05.2016r do 30.04.2017r.: 11,29 zł do 18,81 zł miesięcznie na rodzinę – wysokość dodatku zależy od ilości osób w rodzinie).

VII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYŚLUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- świadczenie rodzicielskie (wprowadzone nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych od dnia 1 stycznia 2016 r.).

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- ✓ rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- ✓ opiekunowi faktycznemu dziecka,
- ✓ osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Od dnia 1 stycznia 2016 r. nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadzono nową regulację dotyczącą wyliczania dochodu rodziny z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” (dla osób, u których dochód przekracza kryterium 674 zł/764 zł). Z zastosowaniem zasady „zł za zł” zasiłek rodzinny jest wypłacany w wysokości różnicy pomiędzy przysługującą kwotą świadczeń rodzinnych, o które ubiega się rodzina, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu przekraczającego kryterium dochodowe.

Tabela nr 17. Kwoty świadczeń rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania od 1 listopada 2015r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	do 31-10-2016r.- 89 zł od 01-11-2016r. - 95 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	do 31-10-2016r. - 118 zł od 01-11-2016r. - 124 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	do 31-10-2016r. - 129 zł od 01-11-2016r. - 135 zł

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Dz. U z 2015r. poz. 1238)

Tabela nr 18. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1.000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	do 31-10-2016r.-185 zł od 01-11-2016r.- 193 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci
	do 31-10-2016r. - 265 zł od 01-11-2016r. - 273 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	do 31-10-2016r.-90 zł od 01-11-2016r.-95 zł	na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	do 31-10-2016r.- 80 zł od 01-11-2016r. -90 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	do 31-10-2016r. - 100 zł od 01-11-2016r. -110 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	105 zł/113 zł od 1-11-2016r. 63 zł/69 zł od 1-11-2016r.	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł	jednorazowo
Świadczenie rodzicielskie	1.000 zł	miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153 zł miesięcznie	
Specjalny zasiłek opiekuńczy	520 zł miesięcznie	
Świadczenie pielęgnacyjne	1.300 zł miesięcznie	

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Dz. U z 2015r. poz. 1238)

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł. Kryterium dochodowe obowiązuje od 1 stycznia 2013 r. Jednorazowa zapomoga wynosi **1.000,00 zł**.

Świadczenie rodzicielskie - przysługuje: matce od dnia porodu przez okres 52 tygodni pod warunkiem, że nie otrzymuje ona zasiłku macierzyńskiego z ZUS lub KRUS. Świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i wypłacane jest w wysokości **1.000,00 zł** miesięcznie.

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **153,00 zł** miesięcznie.

➤ **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Od dnia stycznia do grudnia 2016 r. świadczenie przysługiwało w wysokości 1.300,00 zł miesięcznie, od dnia 1 stycznia 2017 r. przysługuje w wysokości 1.406,00 zł miesięcznie i będzie podlegało corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Waloryzacja będzie polegała na zwiększeniu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja. Ww. świadczenie przysługuje niezależnie od dochodów rodziny.

➤ **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 2082 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł netto**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **520 zł** miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. wypłacono następujące świadczenia:

1) Zasiłki rodzinne w liczbie 6.094 świadczeń, na kwotę – 686.785,07 zł;

Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 29 świadczeń, na kwotę - 29.000,00 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 96 świadczeń, na kwotę – 34.856,51 zł,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 208 świadczeń, na kwotę – 37.649,73 zł,

- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 50 świadczeń, na kwotę – 4.100,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 220 świadczeń, na kwotę – 22.370,00 zł,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 377 świadczenia, na kwotę – 37.469,55 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 74 świadczenia, na kwotę – 7.874,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 872 świadczenia, na kwotę – 55.805,58 zł,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 1.485 świadczenia, na kwotę – 134.313,81 zł.

Ogółem wypłacono 9.505 świadczeń na kwotę 1.050.224,25 zł.

2) Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.180 świadczeń, na kwotę – 180.540,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 200 świadczeń, na kwotę – 257.341 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy w liczbie 73 świadczeń na kwotę – 37.398,00 zł.

Ogółem wypłacono 1.453 świadczenia opiekuńcze na kwotę 475.279,00 zł.

3) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

- wypłacono 65 świadczeń, na kwotę 65.000,00 zł.

4) Świadczenie rodzicielskie:

- wypłacono 116 świadczeń na kwotę 107.444,00 zł.

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń rodzicielskich wyniosła – 1.697.947,25 zł. W okresie od stycznia do grudnia 2016r. wydano 530 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.

Tabela nr 19. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I-XII 2016 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		6.094	686.785,07
Dodatki do zasiłków rodzinnych		3.411	363.439,18
dodatki przyznane z tytułu:	- urodzenia dziecka	29	29.000,00
	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	96	34.856,51
	- samotnego wychowywania dziecka	208	37.649,73
	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.485	134.313,81
	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	270	26.470,00
	- rozpoczęcia roku szkolnego	377	37.469,55
	- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	946	63.679,58
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami		9.505	1.050.224,25

Zasiłki pielęgnacyjne	1.180	180.540,00
Świadczenia pielęgnacyjne	200	257.341,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	73	37.398,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	65	65.000,00
Świadczenie rodzicielskie	116	107.444,00
RAZEM	11.139	1.697.947,25

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. świadczeniobiorcy zwrócili na konto naszego Ośrodka kwotę 1.891,49 zł jako świadczenia nienależnie przez nich pobrane.

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych przedstawia się następująco:

- opłacono 202 składki emerytalno-rentowe na kwotę – 55.143,39 zł,
- opłacono 109 składek zdrowotnych na kwotę – 10.059,74 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego za okres I-XII 2016 roku wyniosła 65.203,13 zł.

Tabela nr 20. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone do ZUS w okresie od I – XII 2016r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	155	48.424,55
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	71	8.307,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	48	6.718,84
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	38	1.752,74
Razem	311	65.203,13

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Poza realizacją składek do ZUS, tutejszy ośrodek odprowadzał również do KRUS składki emerytalno-rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze.

Realizacja składek do KRUS przedstawia się następująco:

- opłacono 32 składki emerytalno-rentowe na kwotę 2.658,00 zł.

Tabela nr 21. Wydatki na składki społeczne opłacone do KRUS w okresie od I – XII 2016r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	17	1.395,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	15	1.263,00
Razem	32	2.658,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

VIII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

- ✓ bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- ✓ dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- ✓ osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- ✓ świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- ✓ świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. dokonano ogółem 493 wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 180.215,00 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. ośrodek prowadził postępowanie wobec 63 dłużników alimentacyjnych.

Tabela Nr 22. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od I - XII 2016 r.

L.p.	Półrocze	Liczba wypłaconych świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń (w zł)
1	I / 2016	241	88.330,00
2.	II /2016	252	91.885,00
Razem		493	180.215,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 1137 z późn. zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzą komornicy sądowi, z którymi na bieżąco współpracują pracownicy GOPS.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2016 r.:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem – 47 osób,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna - 12 osób,
- skierowanie do urzędu pracy wniosku o objęcie aktywizacją zawodową dłużnika – 11 osób,
- wniosek do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji – 3 osoby ,
- wpisanie dłużników do Biur Informacji Gospodarczej - 63 osoby.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 35.330,35 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego:

- 40% stanowi dochód własny gminy,
- 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa.

Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczki została przekazana kwota 7.080,41 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. wydano 52 decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

IX REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162) określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W świetle przepisów ustanowionych na mocy ww. ustawy zasiłek dla opiekuna przysługiwał osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r.

Ponadto, ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna następowało na wniosek osoby ubiegającej się, który należało złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 15 września 2014 r.).

Zasiłek dla opiekuna do dnia 30-06-2016r. wypłacany był 8 osobom, od dnia 01-07-2016r. – otrzymuje go 7 osób.

Świadczenie wynosi 520,00 zł miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. wypłacono 90 świadczeń na kwotę 46.800,00 zł.

Realizacja składek ZUS opłaconych od zasiłku dla opiekuna przedstawia się następująco:

- opłacono 101 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 14.453,16 zł,
- opłacono 48 składek zdrowotnych na kwotę – 2.246,40 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od zasiłku dla opiekuna za okres I-XII 2016 roku wyniosła 16.699,56 zł.

Tabela nr 23. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2016r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	101	14.453,16
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	48	2.246,40
Razem	149	16.699,56

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W roku 2016 na realizację zadań zleconych Gminie w dziale 852 rozdz. 85212 § 2010 (wydatki na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekuna pomniejszone o zwrot nienależnie pobranych świadczeń oraz wydatki na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego), wykorzystano środki w wysokości **2.055.185,07 zł.**

X REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWANIU DZIECI

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Od kwietnia 2016 r. system wspierania osób wychowujących dzieci został poszerzony o świadczenie wychowawcze. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje ono: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, świadczenie jest podzielne i przysługuje w wysokości odpowiadającej okresowi, w którym sprawowana jest opieka nad dzieckiem.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko (tj. jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie do ukończenia 18. roku życia) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Jeżeli

członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko przyznawane jest bez względu na kryterium dochodowe.

W okresie od 01.04.2016 r. do 31.12.2016 r. przyjętych zostało 499 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 29 wniosków złożonych drogą elektroniczną. Na dzień 31.12.2016 r. wydanych zostało 478 decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego oraz 8 decyzji odmawiających przyznania tego prawa (ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego).

W 2016 r. wypłacono 7.002 świadczeń na łączną kwotę 3.488.964,60 zł. Wysokość wypłaconych świadczeń oraz ich liczbę w poszczególnych miesiącach przedstawia tabela nr 24:

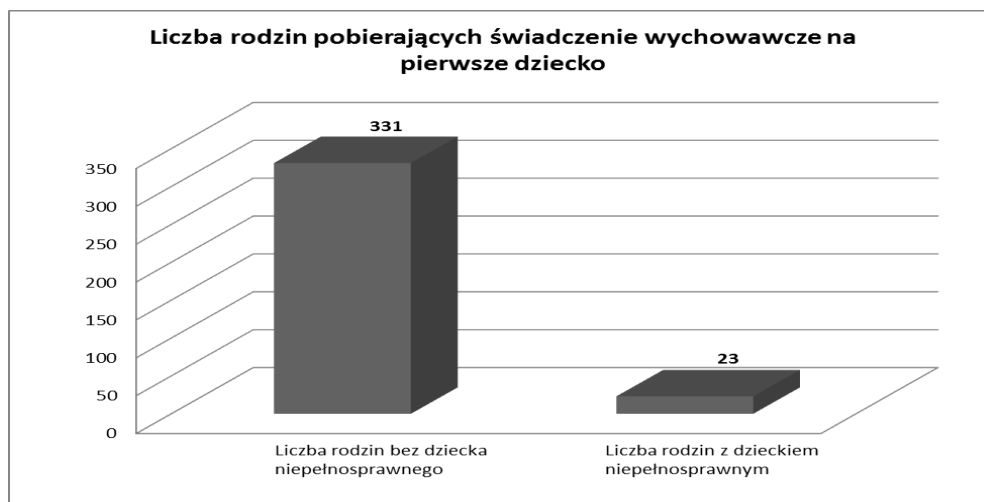
Tabela nr 24. Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie IV - XII 2016r.

L.p.	Miesiąc	Liczba wypłaconych świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń (w zł)
1	Kwiecień	0	0
2	Maj	1 272	635 030,30
3	Czerwiec	1 037	514 988,80
4	Lipiec	786	391 763,70
5	Sierpień	775	385 887,50
6	Wrzesień	774	386 406,10
7	Październik	784	389 678,40
8	Listopad	801	399 500,10
9	Grudzień	773	385 709,70
Suma		7 002	3 488 964,60

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od kwietnia do grudnia 2016 r. świadczenie wychowawcze pobierały 462 rodziny. Liczbę rodzin pobierających świadczenie na pierwsze dziecko przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek nr 1. Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

We wspomnianym wyżej okresie świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko pobierały w sumie 354 rodziny, z czego 23 rodziny stanowiły rodziny posiadające dziecko niepełnosprawne.

W okresie od kwietnia do grudnia 2016 r. na terenie gminy Raczki najwięcej rodzin pobierało świadczenie wychowawcze na jedno dziecko (tj. 264 rodzin). Największe wsparcie w postaci świadczenia wychowawczego uzyskały 2 rodziny, w których świadczeniem objęto siedmioro dzieci.

XI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Z dniem 1 stycznia 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2016 r. poz. 785 z późn. zm.), która min. rozszerzyła ustawowe zniżki na przejazdy kolejowe dla rodziców i małżonków rodziców, wprowadziła zniżki w opłacie paszportowej, zniósła opłaty za wydanie odpisów aktów stanu cywilnego potrzebnych do wydania KDR oraz zapewniła wiele innych ulg, które są na bieżąco aktualizowane. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku kontynuowania nauki. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. Koszt realizacji ustawy przez gminy związany z przyznaniem Karty jest finansowany ze środków budżetu państwa.

Koszt realizacji ustawy przez gminę za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem Karty wynosi 13,40 zł za jedną rodzinę wielodzietną w gminie. W przypadku gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, koszt realizacji ustawy przez gminę wynosi 2,68 zł za przyznanie Karty. Koszt realizacji ustawy przez gminę za wydanie duplikatu Karty wynosi 1,34 zł. Wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 9,21 zł. Wpływy z opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny Wójt Gminy upoważnił Kierownika GOPS w Raczkach.

Tabela nr 25. Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2016 r.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf) Nazwa zadania	Plan dotacji na 2016 r. w zł	Dotacja celowa otrzymana przez gminę od stycznia do grudnia 2016 r. w zł	Środki wykorzystane od stycznia do grudnia 2016 r. w zł	Niewykorzystane środki zwrócone do PUW w zł
		1	2	3	4
1	dział 852, rozdz. 85295, § 2010 Karta Dużej Rodziny	304,09	304,09	225,12	78,97

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r.:

- liczba rodzin, które otrzymały KDR – 18
- liczba złożonych wniosków ogółem – 19, w tym:

- liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy - **16**
- liczba wniosków o przyznanie KDR dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem - **2**
- liczba wniosków o dodanie nowej osoby - **1**
- liczba wydanych kart – **90**, w tym:
 - wydanych kart (opiekunowie) – **32**
 - wydanych kart (dzieci) – **58**

XII REALIZACJA PROJEKTU SOCJALNEGO „WŁĄCZ MYŚLENIE ZANIM KLIKNIESZ”

W okresie od września 2016r. do stycznia 2017r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach w partnerstwie z Gimnazjum w Raczkach, realizował projekt socjalny pt. *Włącz myślenie zanim klikniesz*.

Główną grupą beneficjentów projektu byli uczniowie klas I - III Gimnazjum w Raczkach. Działaniami objęto również rodziców oraz kadrę pedagogiczną Gimnazjum. Podstawowym celem projektu było podniesienie świadomości oraz zwiększenie poziomu wiedzy beneficjentów/odbiorców na temat zjawiska cyberprzemocy.

W ramach działań projektowych zrealizowano/odbyło się m.in.:

- 10 90-minutowych warsztatów edukacyjnych w klasach I-III, dotyczących zjawiska cyberprzemocy wśród młodzieży, pt. *Zatrzymaj przemoc w Necie*, prowadzonych przez socjoterapeutę;
- 3 spotkania informacyjno-edukacyjne w klasach I-III, dotyczące bezpieczeństwa w Sieci oraz konsekwencji prawnych związanych ze stosowaniem cyberprzemocy. Wykłady pt. *Bezpieczni Online* przeprowadzili przedstawiciele Komendy Miejskiej w Suwałkach;
- spotkanie informacyjne z rodzicami, którego celem było przekazanie podstawowych informacji na temat zjawiska cyberprzemocy oraz bezpieczeństwa dzieci w Internecie;
- spotkanie informacyjne z nauczycielami Gimnazjum w Raczkach, którego celem było przekazanie podstawowych informacji na temat zjawiska cyberprzemocy oraz bezpieczeństwa młodzieży w Internecie. W trakcie spotkania poruszono także tematykę związaną z prowadzeniem Procedurą Niebieskiej Karty w szkole.

XIII PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

W niniejszym sprawozdaniu starałam się przedstawić zadania, jakie GOPS zrealizował w 2016 roku. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Często są to czynności, których nie można przedstawić w tabelkach i wykresach: wyjazdy w teren, różnego rodzaju interwencje, mediacje w sporach rodzinnych, pomoc w dotarciu do różnego rodzaju specjalistów, lekarzy bądź szpitala, pomoc starszym osobom w „załatwianiu” przeróżnego rodzaju spraw, z którymi same nie są w stanie sobie poradzić. Działania te nie mają żadnego odzwierciedlenia „na papierze”, a pochłaniają ogromną ilość czasu i energii. Ponadto nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na

prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodującą stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pracowników pomocy społecznej.

Na podstawie rozpoznania GOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2017 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu oraz stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
260.831,09	300.000,00	Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców gminy Raczki do domów pomocy społecznej. Obecnie Gmina Raczki ponosi koszty utrzymania za 10 osób umieszczonych w DPS. Na chwilę obecną 1 osoba oczekuje na przyjęcie do DPS (ma wydaną decyzję kierującą i jest na liście do przyjęcia), ponadto przewidujemy wydanie 2 kolejnych decyzji kierujących (jedna sprawa jest już w toku: został złożony wniosek do Sądu o umieszczenie bez jej zgody). Biorąc pod uwagę coroczne podwyżki za pobyt w DPS (str. 14) oraz fakt, że liczba osób skierowanych jest większa niż w roku ubiegłym przyznane środki na 201r. będą niewystarczające. Wg. kalkulacji koszt pobytu 10 mieszkańców DPS w 2016r. wyniesie 312.230 zł, ponadto pobyt osoby już skierowanej (zakładając że trafi do DPS od kwietnia 2017r.) – 23.400 zł. Razem: 335.630 zł. W kalkulacja nie uwzględniono przewidywanych dwóch kolejnych osób do skierowania W związku z powyższym środki przewidziane w budżecie na 2017 rok będą niewystarczające na zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z odpłatnością za pobyt w DPS mieszkańców naszej gminy.

Rozdział 85206 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
28.726,00	25.940,00	Zadanie z zakresu pieczy zastępczej należące do właściwości gminy pokrywa koszty zatrudnienia 1 asystenta rodziny świadczącego pomoc na rzecz rodzin niewydolnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. W związku ze wzrostem liczby rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi oraz Postanowieniami Sądów wskazującymi na konieczność współpracy rodziny z asystentem (szczególnie w przypadku rodzin z ograniczoną władzą rodzicielską) występuje potrzeba dalszego zatrudnienia asystenta. W 2016r. asystent był zatrudniony na ½ etatu przez okres od stycznia do grudnia 2016r.

Rozdział 85213 „Ubezpieczenia zdrowotne” (od zasiłków stałych)

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
7.421,26	8.000,00	Zadanie własne gminy – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz osoby realizujące kontrakt socjalny. Biorąc pod uwagę to, iż przewidujemy, że w 2017r. większa ilość osób skorzysta z pomocy ośrodka w postaci zasiłku stałego przyznane środki zabezpieczają realizację zadania w około 90%. W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
81.122,15 zł, w tym: 61.704,65 zł-zlecone 19.417,50 zł-własne	71.000,00 zł, w tym: 41.000,00 zł - dotacja 30.000,00 zł - własne	Zadanie własne gminy – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Przyznane środki zabezpieczają pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadany dochodem). Zasiłki okresowe finansowane są z budżetu wojewody. Plan na 2017r. wynosi 71.000,00 zł i zabezpiecza realizację zadań: w zakresie środków własnych w 100%, w zakresie dotacji w 67 % . W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej.

		Zasiłki celowe przyznaje się na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. Ww. świadczenie finansowane jest ze środków własnych gminy. Plan (30.000 zł) zabezpiecza potrzeby w 100%.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
83.062,23	51.000,00	Zadanie własne gminy – zasiłki stałe. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 14 osób niepełnosprawnych. Przyznane środki zaspokajają w 45 % potrzeby w tym zakresie. Pracownicy GOPS będą monitorować na bieżąco sytuację, a w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków dodatkowych w ramach rezerwy celowej od wojewody złożą stosowne wnioski.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
411.793,00	409.579,00	Zdanie własne gminy - utrzymanie OPS. W ramach przyznanego budżetu wojewody realizowane są w części wynagrodzenia pracowników socjalnych. Środki własne stanowią uzupełnienie wynagrodzeń pracowników oraz częściową pokrywają koszty utrzymania Ośrodka. Plan na 2017r. zabezpiecza realizację zadania w 100%.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
42.813,48	47.094,00	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki zabezpieczają pokrycie kosztów zatrudnienia jednej opiekunki świadczącej usługi dla 5.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność” – posiłek dla potrzebujących

Wykonanie w 2016r. w zł	Przyznane środki na 2017 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
72.371,00 zł, w tym: 56.621,00 zł –zlecone 15.700,00 zł-własne	47.500,00 zł, w tym: 38.000,00 zł- dotacja 9.500,00 zł-własne	Program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, pomocy rzeczowej oraz zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności Środki na jego realizację pochodzą w części z budżetu wojewody, w części finansowane są ze środków własnych gminy. Przyznane środki zaspokajają w 65 % potrzeby w tym zakresie.

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego. Wyżej przedstawione zestawienia w zakresie wydatków w 2016r. oraz planów na 2017r. wskazują na braki w zakresie finansowania realizacji świadczeń (w szczególności zasiłków stałych, okresowych, dożywiania, składki zdrowotnej oraz finansowania kosztu pobytu w domu pomocy społecznej). W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej.

Jednym z problemów infrastrukturalnych Gminy Raczkki jest brak lokali socjalnych, które mogłyby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe rodzin w sytuacji kryzysowej (pożar, eksmisja itp.). Coraz częstszym problemem, z którym musimy się zmierzyć jest bezdomność, która z różnych przyczyn dotyka mieszkańców naszej gminy. W ostatnim roku mieliśmy do czynienia z pięcioma przypadkami, gdzie osoba samotna, bądź rodzina z dnia na dzień straciła „dach nad głową”:

- pierwszy przypadek dot. matki samotnie wychowującej małe dziecko, która z dnia na dzień musiała wyprowadzić się z domu z powodu konfliktów w rodzinie. Na okres trzech miesięcy (tj. kwiecień – czerwiec 2016r.) została umieszczona w Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy prowadzonym przez PCPR w Olecku, później gmina zapewniła jej mieszkanie;
- drugi przypadek dotyczył matki samotnie wychowującej trójkę dzieci w wieku szkolnym, mieszkającej w domu rodzinnym należącym do siostry. Rodzinie został wyznaczony termin opuszczenia lokalu. Dzięki pomocy asystenta rodziny klientka wynajęła mieszkanie i dlatego nie było konieczności zapewnienia lokalu zastępczego;
- trzeci przypadek dot. mężczyzny w wieku 67 lat, który został wyrzucony z domu przez zamieszkujejącą wspólnie konkubinę i córkę. Mężczyzna nie posiadał żadnych praw własności do domu w którym zamieszkiwał, nie był tam również zameldowany. Ww. posiadał znaczny stopień niepełnosprawności i został skierowany do DPS, ponieważ nie kwalifikował się do umieszczenia w innej placówce, pomimo długiego okresu oczekiwania na przyjęcie do domu pomocy, udało nam się znaleźć placówkę, która przyjęła go „od ręki”;
- czwarty przypadek dotyczył rodziny, która straciła dom w wyniku pożaru, aby zapewnić dach nad głową GOPS zawarł umowę z sąsiadem pogorzalców, w której zobowiązał się finansować przez pewien okres koszt ich pobytu;
- piąty przypadek dot. mężczyzny w wieku 76 lat, zamieszkującego przez kilka ostatnich lat u swego znajomego. W wyniku nagłej śmierci właściciela domu, w jednej chwili mężczyzna stał się osobą bezdomną. Ww. również ze względu na swój wiek i stopień sprawności fizycznej nie kwalifikował się do żadnego innego ośrodka, jedynym wyjściem był DPS. Został do niego skierowany, przewidywany termin przyjęcia wyznaczono na I kwartał 2018r. Gdyby nie to, że inny klient ośrodka zgodził się przyjąć go pod swój dach, byłby osobą bezdomną, nie kwalifikującą się do najbliższej placówki dla osób bezdomnych. Zmuszeni bylibyśmy szukać i sfinansować koszt transportu oraz pobytu w placówce w Polsce, która od ręki zapewniłaby mu schronienie.

Biorąc pod uwagę sytuacje opisane powyżej, muszę nadmienić, iż czasami, pomimo tego że jesteśmy pracownikami instytucji, która w teorii powinna być przygotowana na takie przypadki, jesteśmy bezradni. Dotyczy to szczególnie sytuacji w których osoba zagrożona bezdomnością jest niepełnosprawna, wówczas placówki takie jak noclegownia nie wchodzi w grę, ponieważ osoby tam skierowane muszą być w pełni sprawne. Z kolei aby skierować klienta do Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego należy spełnić kilka warunków i być już osobą całkowicie zależną od innych. Paradoks tej sytuacji polega na tym, że ta sama osoba „jest zbyt chora” na noclegownię, a zarazem „zbyt zdrowa” na Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy. Często jedynym wyjściem z takiej sytuacji jest dom pomocy społecznej, jednak czas oczekiwania na przyjęcie do takiej placówki wynosi zazwyczaj od roku do nawet kilku lat.

W związku z powyższym należałoby rozważyć możliwość stworzenia w zasobach gminy co najmniej dwóch mieszkań socjalnych lub innych lokali, w których w sytuacjach podobnych do tych opisanych powyżej, przynajmniej na jakiś czas, do momentu znalezienia innego rozwiązania, można byłoby zapewnić dach nad głową osobom zagrożonym bezdomnością.

XIV WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Strona
Tabela nr 1.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2016 r.(w zł)	5
Tabela nr 2.	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)	7
Tabela nr 3.	Rozdział 85211 – Świadczenia wychowawcze	7
Tabela nr 4.	Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	8
Tabela nr 5.	Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej	8
Tabela nr 6.	Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
Tabela nr 7.	Zasiłki stałe w 2016 r.	10
Tabela nr 8.	Składka zdrowotna w 2016 r.	10
Tabela nr 9.	Zasiłki okresowe w 2016 r.	11
Tabela nr 10.	Zasiłki celowe w 2016 r.	11
Tabela nr 11.	Usługi opiekuńcze w 2016 r.	12
Tabela nr 12.	Domy pomocy społecznej w 2016r.	14
Tabela nr 13.	Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2016 r.	15
Tabela nr 14.	Realizacja procedury „Niebieska Karta” w 2016 r.	21
Tabela nr 15.	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2016r.	24
Tabela nr 16.	Dodatki mieszkaniowe za lata 2013 – 2016 - wyszczególnienie	24
Tabela nr 17.	Kwoty świadczeń rodzinnych	25
Tabela nr 18.	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń	26
Tabela nr 19.	Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I – XII 2016r.	28
Tabela nr 20.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2016 r.	29
Tabela nr 21.	Wydatki na składki społeczne opłacone w okresie od I – XII 2016 r.	29
Tabela nr 22.	Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od I-XII 2016r.	30
Tabela nr 23.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne w okresie I-XII 2016r.	32
Tabela nr 24.	Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie IV-XII 2016	33
Tabela nr 25.	Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2016 r.	34